

Schriftelijke vragen 2025 Z/24/783410 /D-953508

Formulier voor het beantwoorden van (een) schriftelijke vra(a)g(en) als bedoeld in artikel 51 van het **Reglement van Orde** voor de vergadering van de raad van de gemeente **Gorinchem**.

Schriftelijke vragen van Dhr. Tekir van de fractie D66, inzake netcongestie, d.d. 29 november 2024

In een artikel uit de De Stad Gorinchem (13 november 2024) lezen wij dat als er geen maatregelen worden genomen de stroomvoorziening voor huishoudens in 2029 in gevaar komt en bij een piekvraag zelfs al in 2027. Dit is zorgelijk voor Gorinchem en de regio. Dit leidt niet alleen tot tekorten op de netspanning voor huishoudens, maar ook voor gemeentelijke projecten zoals Het Caribabad, Het Cultuurhuis De Nieuw Doelen, Lingeoever en de Groote Haar. Het bovenstaande is voor D66 aanleiding tot de volgende vragen:

1. *Volgens het rapport van Stedin – Congestiemanagement onderzoek 4 april 2024 blijkt dat de aanwezige beschikbare transportcapaciteit niet voldoende is om te voorzien in de benodigde gevraagde transportcapaciteit.*
  - a. *Kan de stroom hierdoor uitvallen?*
  - b. *Vanaf welk jaar zullen de tekorten naar verwachting spelen? H*
  - c. *oe groot zal de impact zijn voor (maatschappelijke) voorzieningen en huishoudens in Gorinchem?*
2. *Het college is op zoek naar oplossingen en heeft Stedin gevraagd of het technisch mogelijk is om sneller te beginnen dan de huidige planning voor meer transportcapaciteit in station Arkel.*
  - a. *Wat is de status hiervan?*
  - b. *Is de verwachting dat de nieuwe voorziening in Arkel eerder wordt gestart dan gepland tussen de periode 2029 en 2031? En zo nee, wat zijn de gevolgen hiervan voor de stroomvoorziening in Gorinchem?*
3. *Geplande netverzwaring.*
  - a. *Wat is de verwachte omvang (in MW) van het structurele tekort aan transportcapaciteit - tot de realisatie van de geplande netverzwaring?*
  - b. *In hoeverre kan dit tekort nog toenemen in het geval van nieuwe transportvragen voor nieuwe projecten zoals het Caribabad, Het Cultuurhuis De Nieuw Doelen, Lingeoever en Groote Haar?*
  - c. *In hoeverre kan dit leiden tot vertraging bij de hierboven genoemde projecten?*
4. *Gemeentelijk (nieuwe) ontwikkeling en berekening Stedin*
  - a. *Heeft Stedin de nieuwe ontwikkelingen zoals Het Caribabad, Het Cultuurhuis De Nieuw Doelen, Lingeoever en Groote Haar (projecten) meegenomen in de berekening? En zo nee, zijn hier tekorten aan de stroomvoorziening eerder dan 2027 te verwachten?*
5. *Nieuwe transportaanvragen*
  - a. *Kunnen de nieuwe transportaanvragen negatieve effecten hebben voor huishoudens? En zo ja, waar kunnen we aan denken?*
6. *Garantie voldoende elektriciteit*
  - a. *Als de problemen echt groot zijn, is er dan beleid dat garandeert dat niemand in de kou komt te zitten of geen elektriciteit heeft? En zo nee, wat kunnen we doen om dit 'worst case' scenario te voorkomen?*

Antwoorden van burgemeester en wethouders d.d. 7-1-2025:

Korte tijd na het stellen van deze vragen hebben wij aan u een Raadsinformatiebrief Z/24/770974 D-948661 verstuurd. Wij verwijzen bij het beantwoorden daarom een aantal keer naar de RIB. Voor de volledigheid, netspanning is niet gekoppeld aan de congestie. Er zal een risico optreden qua leveringszekerheid. Dit is niet acceptabel waardoor er maatregelen genomen worden om het net in de regio te ontlasten.

1. *Volgens het rapport van Stedin – Congestie management onderzoek 4 april 2024 blijkt dat de aanwezige beschikbare transportcapaciteit niet voldoende is om te voorzien in de benodigde gevraagde transportcapaciteit.*

- a. *Kan de stroom hierdoor uitvallen?*

Het risico op stroomuitval zal toenemen in het geval van een storing of tijdens onderhoud. Stedin doet haar best om de storingsreserve beschikbaar te houden voor deze gevallen. De gemeente Gorinchem zet verschillende acties in om dit scenario te voorkomen. De acties worden benoemd in Raadsinformatiebrief Z/24/770974 D-948661.

- b. *Vanaf welk jaar zullen de tekorten naar verwachting spelen?*

Omdat Stedin vanaf 2026 incidentele overschrijdingen verwachtte als er geen maatregelen zouden worden getroffen is eind 2023 netcongestie afgekondigd. Stedin, TenneT en de betrokken gemeenten nemen maatregelen om zo goed mogelijk met netcongestie om te gaan. De maatregelen zijn benoemd in de eerder genoemde raadsinformatiebrief.

- c. *Hoe groot zal de impact zijn voor (maatschappelijke) voorzieningen en huishoudens in Gorinchem?*

Alleen grootverbruikers zullen impact ervaren doordat deze geen verzwaring kunnen aanvragen, en in de toekomst mogelijk gecontracteerd vermogen moeten inleveren als dit niet wordt gebruikt.

2. *Het college is op zoek naar oplossingen en heeft Stedin gevraagd of het technisch mogelijk is om sneller te beginnen dan de huidige planning voor meer transportcapaciteit in station Arkel.*

- a. *Wat is de status hiervan?*

Alle acties die worden ondernomen zijn beschreven in Raadsinformatiebrief Z/24/770974 D-948661

- b. *Is de verwachting dat de nieuwe voorziening in Arkel eerder wordt gestart dan gepland tussen de periode 2029 en 2031? En zo nee, wat zijn de gevolgen hiervan voor de stroomvoorziening in Gorinchem?*

De permanente verzwaring verloopt volgens planning, er zijn recent extra maatregelen gepresenteerd om extra capaciteit beschikbaar te krijgen zodat er geen gevolgen zijn voor de stroomvoorziening in Gorinchem en omstreken.

3. *Geplande netverzwaring.*

- a. *Wat is de verwachte omvang (in MW) van het structurele tekort aan transportcapaciteit - tot de realisatie van de geplande netverzwaring?*

Er is geen tekort voor alle huidige verbruikers. En er wordt door Stedin en TenneT rekening gehouden met een autonome ontwikkeling voor kleinverbruikers. Op de wachtlijst van grootverbruikers die een nieuwe of grotere aansluiting willen, staan 83 bedrijven uit leveringsgebied van station Arkel en met een aanvraag van ongeveer 72MW. Kort door de bocht is er op dit moment een tekort van 75MW tot 150MW tot 2031 afhankelijk van de gelijktijdigheid. De wachtrij is gebaseerd op

aangevraagd contractvermogen. Door flexibel gebruik van het contractvermogen zou het benodigde vermogen lager kunnen zijn.

- b. *In hoeverre kan dit tekort nog toenemen in het geval van nieuwe transportvragen voor nieuwe projecten zoals het Caribabad, Het Cultuurhuis De Nieuw Doelen, Lingeoever en Groote Haar?*

Voor nieuwe projecten zullen nieuwe transportaanvragen en leveringsaanvragen gedaan worden bij Stedin. Stedin heeft modellen gemaakt die de verwachte energiebehoefte aangeeft in regio Gorinchem. Specifiek voor de genoemde projecten:

- i. Voor het ontwikkelen van het nieuwe Caribabad is al een aanvraag gedaan voor een grotere energieaansluiting. Om sneller te kunnen schakelen wordt naar alle waarschijnlijkheid een capaciteitsbeperkend contract gesloten om voldoende energie te krijgen. Ook wordt het zwembad mogelijk aangesloten op het warmtenet, wat enorm in de energieaansluiting gaat schelen.
- ii. Het Cultuurhuis de Nieuwe Doelen heeft al een energieaansluiting en deze blijft aanwezig. Mogelijk is er meer elektrische energie noodzakelijk, indien het pand verduurzaamt gaat worden en zonder gasaansluiting de toekomst ingaat.
- iii. De Lingeoever bestaat uit met name kleinverbruik aansluitingen t.b.v. woningen. Deze worden vooralsnog niet geraakt door deze congestie. De supermarkt kan tot 3x80A aanvragen, een zwaardere aansluiting zal op de wachtlijst geplaatst worden.
- iv. Bedrijven die zich willen vestigen op Groote Haar zullen zelf een energie aansluiting moeten aanvragen bij Stedin. De bedrijven komen daarmee op de wachtlijst totdat station Arkel is verzwaard. Stedin heeft met de te nemen maatregelen rekening gehouden met de ontwikkeling van een het nieuwe bedrijventerrein Groote Haar. Daarnaast zal worden gekeken naar de mogelijkheden van een energiehub. Stedin zal zelf ook een perceel op Groote Haar innemen voor de plaatsing van een nieuw schakelstation. Het schakelstation is nodig om de lokale transformatorstations (in de wijken en op bedrijventerreinen) te voeden. Het station zal voornamelijk Gorinchem-Oost voeden, maar ook industrieterrein "Groote Haar".

- c. *In hoeverre kan dit leiden tot vertraging bij de hierboven genoemde projecten?*

Netcongestie is een extra aandachtspunt bij nieuwe projecten en vraagt per project om maatwerk. Of er vertraging optreedt en de mate daarvan hangt af van de situatie en hoe flexibel er wordt omgegaan met de energiebehoefte van een project. Voor de genoemde projecten kijken wij naar diverse oplossingen om de eventuele impact van netcongestie te minimaliseren.

4. *Gemeentelijk (nieuwe) ontwikkeling en berekening Stedin*

- a. *Heeft Stedin de nieuwe ontwikkelingen zoals Het Caribabad, Het Cultuurhuis De Nieuw Doelen, Lingeoever en Groote Haar (projecten) meegenomen in de berekening? En zo nee, zijn hier tekorten aan de stroomvoorziening eerder dan 2027 te verwachten?*

Deze vraag is beantwoord met vraag 3b.

5. *Nieuwe transportaanvragen*

- a. *Kunnen de nieuwe transportaanvragen negatieve effecten hebben voor huishoudens? En zo ja, waar kunnen we aan denken?*

Nee, nieuwe transportaanvragen hebben geen effecten voor bestaande en nieuwe huishoudens.

6. *Garantie voldoende elektriciteit*

- a. *Als de problemen echt groot zijn, is er dan beleid dat garandeert dat niemand in de kou komt te zitten of geen elektriciteit heeft? En zo nee, wat kunnen we doen om dit 'worst case' scenario te voorkomen?*

De gepresenteerde aanpak netcongestie is erop gericht dit scenario te voorkomen. Grootverbruikers kunnen worden gedwongen door de netbeheerders om tijdelijk capaciteit in te leveren. Dit is precies de reden waarom we als college proactief werken aan een oplossing.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,

